Európai Parlament
2024-2029

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

P10_TA(2025)0345

A Litvánia ellen elkövetett folyamatos belarusz hibrid támadások

Az Európai Parlament 2025. december 18-i állásfoglalása a Litvánia ellen elkövetett folyamatos belarusz hibrid támadásokról (2025/3025(RSP))

Az Európai Parlament,

– tekintettel a Belaruszról, Oroszországról és Ukrajnáról szóló korábbi állásfoglalásaira,

– tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének az EU nevében tett, a Belarusz által az EU külső határai mentén folytatott hibrid tevékenységekről szóló, 2025. október 29-i nyilatkozatára,

– tekintettel az Egyesült Nemzetek Alapokmányára, a Helsinki Záróokmányra és a nemzetközi jog alapelveire,

– tekintettel eljárási szabályzata 136. cikkének (2) és (4) bekezdésére,

A. mivel Belarusz fokozta a Litvániát célzó hibrid műveleteit, beleértve pilóta nélküli légi járművek bevetését és ballonok behatolását, a kibertámadásokat és a dezinformációs kampányokat, és folytatja a migráció eszközként való felhasználását;

B. mivel ezeket a fellépéseket Oroszország Ukrajna elleni agresszív háborújával és az EU és a NATO destabilizálására irányuló tágabb stratégiájával összefüggésben kell értelmezni; mivel Belarusz platformul szolgál Oroszország Európa elleni hibrid műveleteihez; mivel a hírszerzési és biztonsági értékelések Unió-szerte azt mutatják, hogy a belarusz hibrid taktikák szorosan igazodnak és hozzájárulnak Oroszország EU-val és tagállamaival szembeni tágabb ellenséges stratégiájához;

C. mivel Litvánia 2024 óta több száz alkalommal észlelte légterének Belaruszból indított objektumok, például meteorológiai ballonok általi megsértését, amelyek egyikét sem jelentették be a

légiközlekedési hatóságoknak, megsértve ezzel a nemzetközi biztonsági normákat és Litvánia szuverenitását;

D. mivel ezek a légtérsértések, például a vilniusi és a kaunasi repülőtér közelében, életeket veszélyeztetnek, aláássák a biztonságot és megzavarják a polgári légi közlekedést, és már 19 esetben repülőterek bezárását tették szükségessé, fennakadásokat okozva több száz légi járat és több tízezer utas számára, valamint jelentős gazdasági veszteségeket okoznak;

E. mivel a litván hatóságok a Belaruszból kiinduló hibrid tevékenységek súlyos eszkalációjáról számoltak be, miután 2023-ban három ballont, 2024-ben 184-et, 2025-ben pedig mintegy 700 ballont és 200 drónbehatolást észleltek;

F. mivel litván biztonsági szolgálatok begyűjtötték a Belarusz által indított, pilóta nélküli légi járművek és ballonok maradványait, amelyek ellenőrzött bevetésre, fedélzeti elektronika és egy esetben robbanóanyagok jelenlétére utaltak;

G. mivel Litvánia azon döntése óta, hogy ideiglenesen lezárja Belarusszal közös határát, Belarusz de facto hatóságai gazdasági kényszerítést alkalmaztak oly módon, hogy feltartóztattak európai teherszállító járműveket, elkobzásukkal fenyegetőztek, és akadályozták a határokon átnyúló jogszerű kereskedelmet;

H. mivel 2021 óta Belarusz rendszerint eszközként használja fel a migrációt azzal, hogy szándékos destabilizáló stratégiaként a litván határ felé tereli az irreguláris migránsokat; mivel a pilóta nélküli légi járművek és a ballonok behatolásaiból, a dezinformációs kampányokból és a határra gyakorolt nyomásból együttesen a Litvánia és az EU elleni összehangolt hibrid agresszió mintája rajzolódik ki;

I. mivel 2025. december 9-én a litván kormány nemzeti szükségállapotot hirdetett ki azután, hogy Belaruszból rengeteg ballont engedtek fel, és engedélyezte a pilóta nélküli repülő tárgyak lelövését,

J. mivel Belarusz megpróbálta elhárítani a felelősséget azáltal, hogy hamisan vádolta Litvániát kémkedéssel és bizonyítékok kitalálásával, tükrözve a közbizalom aláásását és az elszámoltathatóság elhárítását célzó, bevett orosz információs hadviselési taktikákat; mivel az ilyen fellépések elleni küzdelemhez koordinációra van szükség uniós és NATO-szinten;

K. mivel Belarusz egyre szorosabb katonai és hírszerzési együttműködést folytat Oroszországgal és egyre inkább függ tőle, beleértve a közös légvédelmi struktúrákat, az UAV-rendszereket érintő technológiatranszfert és az uniós tagállamokat célzó összehangolt hibrid műveleteket; mivel ezek a hibrid támadások a

Kreml stratégiai érdekeit szolgálják azzal, hogy tesztelik a NATO légvédelmi és felderítési rendszereit, vizsgálják a reakcióküszöböt és aláássák a NATO és az EU kohézióját;

L. mivel az EU keleti határa stratégiai jelentőségű térség Európa általános biztonsága szempontjából, és ezért megerősített infrastruktúrát, fejlett felügyeleti képességeket, valamint hatékony és gyors megerősítési mechanizmusokat igényel; mivel Litvánia tapasztalatai azt mutatják, hogy sürgősen összehangolt uniós fellépésre, a pilóta nélküli légi járművek elleni hatékony és innovatív elhárítási képességekre, határvédelmi technológiákra és a tagállamok közötti gyors információcserére van szükség;

M. mivel „A béke megőrzése – Védelmi készültségi ütemterv 2030-ig” című közlemény rámutat az európai drónvédelmi kezdeményezésre és a keleti őrségre mint elsőként elindítandó kezdeményezésekre;

N. mivel az Egyesült Államok úgy határozott, hogy az EU-val való előzetes egyeztetés nélkül megszüntet egyes szankciókat Belarusszal szemben;

1. határozottan elítéli Belarusz folyamatos hibrid támadásait Litvánia és így az EU egésze ellen, beleértve a pilóta nélküli légi járművekkel és ballonokkal végrehajtott ismételt légtérsértéseket, az eszközként használt migrációt, a gazdasági kényszerítést, a csempészműveleteket, a katonai provokációkat, a kibertámadásokat és az államilag támogatott dezinformációt; úgy véli, hogy ezek a támadások szándékosak, összehangoltak és ellenségesek, és egy szélesebb körű, Oroszország által vezetett, az EU, a tagállamok kormányai és a NATO aláásására irányuló stratégia részét képezik;

2. elítéli a Lukasenka-rezsim által Litvánia ellen hozott megtorló intézkedéseket, többek között európai árufuvarozók jogellenes fogva tartását és megfélemlítését, amelyek egy uniós tagállam ellen irányuló kényszerítő intézkedéseknek minősülnek;

3. teljes szolidaritását fejezi ki Litvániával és a belarusz hibrid fellépések által megcélzott többi tagállammal; megismétli, hogy az egyik tagállam biztonságát fenyegető veszélyek az Unió egészét érintik, és egységes választ igényelnek;

4. követeli, hogy Belarusz haladéktalanul hagyjon fel a Litvánia és más tagállamok elleni valamennyi hibrid támadással, beleértve a pilóta nélküli eszközök indítását, a csempészetet, a rezsim által támogatott szervezett bűnözést, a dezinformációt, a gazdasági kényszerítést, a hírszerzési toborzást és a migráció eszközként való felhasználását, haladéktalanul bocsássa szabadon az összes európai fuvarozót és adja vissza tulajdonukat, kárpótolja őket az esetleges pénzügyi veszteségekért, és biztosítsa a polgári légi közlekedés és a határátlépések biztonságát; elítéli a Lukasenka-rezsimet a Litvánia és más uniós tagállamok ellen irányuló szabotázscselekményekre és

egyéb ellenséges cselekményekre való felbujtás, e cselekményekhez operatív támogatás és az elkövetők számára biztonságos menedék nyújtása miatt, amint azt a közelmúltbeli lengyelországi vasúti robbanás és a lengyel–belarusz határon meggyilkolt Mateusz Sitek lengyel katona gyilkosai számára nyújtott menedék is bizonyítja; felszólít ezen ellenséges cselekmények azonnali beszüntetésére és a fent említett súlyos bűncselekményekért felelős személyek bűnüldöző hatóságoknak való átadására;

5. teljes mértékben támogatja Litvánia azon jogát, hogy arányos intézkedéseket hozzon valamennyi támadás ellen szuverenitása, a közrend és a polgári légi közlekedés biztonsága védelmében, beleértve a Belaruszból származó, pilóta nélküli repülő tárgyak feltartóztatását vagy semlegesítését;

6. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az Egyesült Államok nem folytatott egyeztetést azt megelőzően, hogy 2025. december 13-án részlegesen feloldotta a Belarusszal szembeni szankcióit, amivel aláássa a belarusz hibrid támadások által célba vett uniós és NATO-tagok iránti szolidaritást és kollektív támogatást; hangsúlyozza, hogy az Egyesült Államok Belaruszba küldött különmegbízottjának arról szóló nyilatkozatai, hogy a belarusz de facto hatóságok biztosítékot nyújtanak a ballonok felbocsátásának leállítására, a felelősség elismerését jelzik, és jelentőséggel bírnak az állami felelősség nemzetközi jog szerinti megállapítása szempontjából;

7. ismételten hangsúlyozza, hogy nem ismeri el Aljakszandr Lukasenkát Belarusz legitim elnökeként; hangsúlyozza, hogy az EU Belarusz elleni szankcióinak felülvizsgálatát vagy a vele folytatott párbeszédhez való visszatérést szigorúan a tartós, ellenőrizhető és visszafordíthatatlan rendszerszintű változásoktól kell függővé tenni, beleértve a fennmaradó több mint 1 100 politikai fogoly szabadon bocsátását; szolidaritásra szólít fel a Lukasenka-rezsim általi, különösen a migráció államilag irányított eszközként való felhasználásával történő fenyegetések kezelése terén; határozottan elítéli, hogy a belarusz de facto hatóságok politikai célokra használják fel a migrációt;

8. az EU és a NATO közötti szorosabb hírszerzési együttműködésre szólít fel a légtérbiztonság és a hibrid fenyegetések elleni küzdelem terén; az EU és a NATO közötti megerősített együttműködésre szólít fel a litván légtérfelügyelet terén, beleértve egységes eseményminősítési protokollok alkalmazását, a légtérrendészeti járőrszolgálat megerősítését és a ballonok vagy pilóta nélküli légi járművek általi behatolásokra adott összehangolt válaszokat; hangsúlyozza, hogy a hibrid légi fenyegetéseket szimuláló rendszeres közös gyakorlatokra van szükség; felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsák a Litvánia támogatására mozgósított katonai és biztonsági eszközök – többek között a légvédelmi és a pilóta nélküli légi

járművek elleni elhárítási képességek – határokon átnyúló gyors mobilitását;

9. felhívja a tagállamokat és a NATO-szövetségeseket, hogy értékeljék újra a hibrid fenyegetések kezelésére szolgáló meglévő stratégiai és operatív kereteket az elrettentés, a felkészültség és az időben történő reagálás megerősítése érdekében, elmozdulva a reaktív megközelítéstől a proaktív elrettentés felé;

10. hangsúlyozza, hogy a következő többéves pénzügyi keretbe strukturálisan be kell építeni és megfelelően finanszírozni kell a kritikus infrastruktúrák, köztük a közlekedési és légi infrastruktúra védelmét és rezilienciáját;

11. felhívja a Bizottságot és – megbízatásának teljes mértékben való tiszteletben tartásával – a Frontexet, hogy támogassák Litvánia határ- és légtérfelügyeletének megerősítését további érzékelők, járőrrepülőgépek, pilóta nélküli légi járművek elleni mobil elhárítási készletek és valós idejű fenyegetéselemzési támogatás használatával; megjegyzi, hogy Belarusz hibrid taktikái strukturális sebezhetőségekre mutatnak rá, amelyek közös uniós választ követelnek meg; üdvözli az európai drónvédelmi kezdeményezést mint a pilóta nélküli ellenséges légijármű-rendszerek felderítésére, nyomon követésére és az ellenük való fellépésre szolgáló kiemelt európai projektet; üdvözli a javasolt keleti őrséget, amelynek célja a szárazföldi és a tengeri védelem légvédelmi és drónelhárítási képességekkel történő összevonása a balti-tengeri és fekete-tengeri régiókban; felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki intézkedéseket a transzeurópai közlekedési hálózat infrastruktúrájának védelmére és a transzeurópai közlekedési szolgáltatások folytonosságának hibrid fellépésekkel szembeni jövőbeli védelmére; sürgeti e projektek gyors végrehajtását;

12. mélyebb együttműködésre szólít fel az EU és Ukrajna között a dróntechnológiák, a pilóta nélküli légi járművek elleni elhárítási rendszerek, a kibervédelem és a hibrid fenyegetésekkel szembeni rezilienciaépítés terén, elismerve, hogy Ukrajna szakértelme stratégiailag értékes az EU biztonsága szempontjából;

13. üdvözli a tagállamok elleni hibrid támadásokra vonatkozó új szankciós kritérium közelmúltbeli elfogadását; felhívja a Tanácsot, hogy fogadjon el további célzott szankciókat a pilóta nélküli légi járművek gyártásában, telepítésében és a kritikus infrastruktúrákat, gazdasági tevékenységeket és demokratikus intézményeket célzó minden egyéb hibrid műveletben részt vevő belarusz tisztviselőkkel, állami tulajdonban lévő és magánszervezetekkel és egyénekkel szemben; felhívja a Tanácsot, hogy hozzon további ágazati intézkedéseket Belarusszal szemben, beleértve a légi közlekedési és pénzügyi ágazatra vonatkozó korlátozások, a behozatali és beruházási tilalmak és a szolgáltatási tilalmak kiterjesztését, az

európai kritikus infrastruktúrák irányítási szerepeihez való hozzáférés korlátozását, valamint a belarusz de facto hatóságoktól és állami tulajdonban lévő szervezetektől származó adományok elfogadásának tilalmát;

14. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy törekedjenek Belarusznak a fellépéseiért, többek között a polgári légi közlekedés veszélyeztetéséért, uniós árufuvarozók jogellenes fogva tartásáért, valamint uniós tagállamokban tartózkodó belaruszok transznacionális elnyomásáért való nemzetközi elszámoltathatóságára, és vessék fel ezeket a kérdéseket a megfelelő nemzetközi fórumokon;

15. sürgeti a Tanácsot, hogy a következő többéves pénzügyi keretbe építse be a keleti határ biztonsági prioritásait, biztosítva a hibrid fenyegetések elleni fellépésbe és az EU kritikus infrastruktúrájának rezilienciája, a katonai mobilitás és a védelmi technológiák javításába történő folyamatos uniós beruházásokat;

16. elutasítja a belarusz dezinformációt, amely azt terjeszti, hogy bizonyítékokat találtak ki, vagy azt állítja, hogy kémkedésre került sor; felhívja az EU-t és a tagállamokat, hogy fokozzák a stratégiai kommunikációt, lépjenek fel a dezinformációval szemben, nyilvánosan nevezzék meg, kit/kiket tartanak felelősnek az ellenséges fellépésekért, és hajtsák végre a Niinistö-jelentésben foglalt ajánlásokat rugalmas társadalmi ellenállás kiépítése érdekében,

17. felhívja az európai vállalkozásokat, különösen a fuvarozókat, hogy értékeljék újra a Belaruszban való működéssel kapcsolatos biztonsági kockázatokat, és hozzanak megfelelő védelmi intézkedéseket;

18. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, az uniós tagállamoknak, a NATO-nak, az ENSZ-nek és a belarusz de facto hatóságoknak.